

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quod contemnendus est mundus, & ea q[uae] mundi sunt. propter
eo[rum] maliciam continuam læsionem qua[m] suis amatoribus ingerit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

privans cui inesa vita fragilis, vita momentanea
& caduca: quæ quanto plus crescis, tãto magis
decrescis. Quum plus procedis, plus ad mortem
propinquas. O vita plena laqueis, quot in mun-
do laqueas homines, quot per te iã sustinent in-
fernalia tormenta. O q̄ beatus qui tuas cogno-
scit fallacias: q̄ beatior qui de tuis non curat blã-
ditijs uanis: q̄ beatissimus qui te bñ priuatus est.

Quod contemnendus est mundus, & ea quæ
mundi sunt, propter eorum maliciã & con-
tinuam lesionem quã suis amatoribus inge-
rit.

Art. XXIII.

OTus mundus in maligno positus *i. Iohan. 5.*
est. Nõne malignitate plenus, et ma-
ligno subiectus, seu dæmoni subdi-
tus est mundus. De quo idem ait, *i. Iohan. 2.*

Omne quod est in mundo, concupi-
scentia carnis est, aut concupiscen-
tia oculorum, aut superbia vitæ. Iniqui nanque,
vt Petrus docet, sunt serui corruptionis, & pecca-
ti. A quo enim quisq̄ superatus est, huius & ser-
uus est. Qui autem est seruus peccati, est utiq̄ ser-
uus diaboli. Vnde de impijs loquitur Paulus, *Re 2, Timot, 2*
suspiscant a laqueis diaboli, a quo captiui tenen-
tur ad ipsius voluntatem. Hinc Christus in euan-
gelio dæmonem nominat principem huius mun-
di: non utiq̄ machinæ mundialis, sed hominum
mundanorũ, qui a deo auersi in terrenis depressi
sunt. De quibus Hierem. xvij. ait ad dominum,
Recedentes a te, in terra scribentur. Cõtra quod
Christus ait electis, Gaudete & exultate, quoni-
am nomina vestra scripta sunt in cœlis. Deniq̄
secundum expositionem venerabilis Bedæ in p̄-
inductis verbis Iohannis, per ea quæ in mun-
do

do sunt, & per mundum intelliguntur homines, qui inordinato amore incolunt mundum. Isti non habent nisi concupiscentiam carnis, concupiscentiam oculorum, & superbiam vitæ. His etenim vitiorum vocabulis omnia vitiorum genera comprehendit Iohannes. Concupiscentia siquidem carnis est, omne quod ad voluptatem et delicias corporis pertinet. Concupiscentia oculorum est omnis curiositas, quæ fit in discendis nefarijs artibus, in contēplandis spectaculis turpibus, vel superfluis acquirendis temporalibus rebus, vel cognoscendis carpendisque vitijs proximorum. Superbia vitæ, quum se quis iactat in honoribus. Mundus itaque plenus est malis. Quid enim faciunt homines seculares secundum mundum viuentes, quam diuersis se contendunt implicare peccatis, suasque animas confodere vitiorum vulneribus & concupiscentiarum sagittis, in tantum vt non sentiant ea? Impletum videmus in ecclesia illud Ozee capite quarto, Non est veritas, non est misericordia, non est scientia dei in terra. Maledictum est homicidium, furtum, adulterium, mendacium inundauerunt.

Ierem. 6, A minori quoque (inquit alius propheta) vsque ad maiorem omnes auaritiæ student. Sacerdotes non dixerunt vbi est dominus? Et pastores præuaricati sunt. Non latet ad quantam ruinam deuenit ecclesia pene in omni statu, gradu, & ordine. Porro si Christiani nunc viuerēt sicut olim, non esset tanta necessitas fugiendi a mundo. Verum sicuti nunc vt plurimum viuunt, summa difficultas est bene viuere seu mortalia peccata declinare in mundo, præcipue his qui manuali opere non occupantur, sed abundant diuitijs, &

cum sē

cum secularibus cōuersantur. Fraudes, ambitio,
 inuidia, voluptas, & omnia mala super terram
 diffusa sunt. Cogitat vnusquisq; quomodo sub-
 stantiam suam multiplicet. Nemo qualiter ani-
 mam suam saluet. Timent ne paupertatem in-
 currant. Non aut, vt ne gehennę supplicia inci-
 dant, Mundus est fornax vitiorum quam mun-
 dani septēplici (septem videlicet principalū vi-
 tiorum) igne succendunt, & in ea comburunt se-
 ipsos, & suas collegas. Vbi in tantum excecan-
 tur ut pericula sua quāuis audita & nota non
 vitent, nec metuant: sed tanq̄ phrenetici & in-
 sani in periculis suis exultāt. Eos quoq; quos si-
 milibus non cernunt inuolui periculis, insensatos
 reputant & insanos. Hinc Seneca ait: Quotiens *Seneca*
 inter homines fui, minor homo redij. Et Alanus: *Alanus*
 Ad mala facta malus socius socium trahit. Et
 sic fit malus & nequā, qui ante bonus fuit. De-
 niq; sicut populus Israel non valebat ab Aegy-
 pto recedere, nisi diuino adiutus auxilio: sic nemo *Exo. 12*
 a seculo isto pōt auerti, nisi diuinæ miæ tactu &
 munere adiuuetur. Defectus tñ non erit ex parte
 dei, dum mō qd in se est fecerit hō. Mūdus hic cō-
 paratur deserto, per qd filij Israel processerūt ab
 Aegypto ad terrā promissionis. In q̄ quidē deser-
 to tor incurrerunt obstacula, q̄ ex sexcētis nume-
 ratis milib. ducenta xat. i. Galeph & Iosue, p- *Deu. 1.*
 ducti sunt ad terram promissionis. O q̄tum gau-
 det mō diabolus, oēs i procliuo & sordib. vitiorū
 conspiciens. Terrenis inhiant hoies, terrena sapi-
 unt, deū & mādata eius nō curāt, terribilia dei iu-
 dicia audiētes nō obstupescunt: sed tanq̄ fabulas
 audiunt: oia sine cā fiunt nobis. Duricia nra non
 mitigat. Sed nunquid deus iusticiā suā relinquet,
 aut

aut peccata inulta deseret, aut verba quæ de futuro iudicio ac debitis pœnis prædixit falsificari permittet? Præterea qui terrenarum rerum superatur amore, in deo nequaquam delectatur. Nul-
 lus autem permanet diu absq; delectatione. Qui ergo in spiritualibus non lætantur: ad mundana solatia se infundunt: sicque vitiorum multitudine obruuntur. Hinc Augustinus, Beatus est, in-

Augustin.

Gregori⁹.

quit dñe, qui amat te. Qui autem te non amat: mundum amat, vitijs seruit, nunquam quietus, nunquam securus: sed distractus atque dispersus est per varias mundi curas, vanitates, & pompas. Porro quot seculi voluptates contemnis: tot dæmonū laqueos euadis, Felix anima quæ delectationibus huiusmodi oblectatur, in quibus nulla turpitudine inquinatur, sed veritatis serenitate purgatur: quam ita delectat lex dei, vt vitet lasciuias mundi. Verum quam diu dulcescit nobis iniquitas, amara est æquitas: et cui dulcis est mundus, non sapit Christus: sed gustato spū dei, desipit omnis caro. Porro multiplici vitiorū deformitate inficitur, qui mundo huic mente obsequitur: & qui nihil de diuina dulcedine sapit, terrenis desiderijs sordidari nō metuit. Et si hi a peccatis puri esse non queunt, q̄ pro dei amore mundum spernentes, & religionem intrantes in coelestibus conuersantur: quibus peccatorum ponderibus prægrauantur, qui in medio mundi, sine sollicitudine & timore dei, mundi vanitatibus infestare non verentur? Quid est eorū viuere nisi peccare? Seculi lætitia est impunita nequitia. Sed reprobi delectationē existimant: virtuosus electi pœnam diffiniunt, pensantes animam inde æternaliter disperire, vnde contingit carnem ad tem-

pus suauiter viuere. Ululate & flete miserabiles
 seculi amatores, qui corpus ante t̄ps animamq̄
 necatis, dum vitijs gulæ atq̄ luxuriæ immode-
 ranter, viliterq̄ seruitis. Inde enim procedunt in-
 firmitates & mors repentina. Gaudete & iucun-
 damini nunc in hoc breuissimo tēporis vestri spa-
 cio: vt postmodum cum diabolo æternaliter lu-
 geatis. Epulemini & inebriamini: vt post modi- Luc. 16.
 cum cum diuite, qui epulabatur quotidie splen-
 dide, æternum inferni incendium sortientes, gut-
 tam aquæ frigidæ postuletis, nec tamen recipere
 valeatis. Cur ferro & saxis duriora sunt corda
 vestra: quum pro his infelicissimis mundi cadu-
 cis solatijs, vanisq̄ delitijs non perpenditis, neq̄
 timetis imminere vobis illam horrendam Chri-
 sti sentētiā Matt. xxv. Ite maledicti in ignem
 æternū. Forte dicetis, Clemens est deus, nec vult
 mortem peccatoris: sed vt conuertatur & viuat.
 Et: Quacūq̄ hora peccator ingemuerit: omni-
 um peccatorum eius nō recordabitur amplius.
 Sicut per Ezech. promisit. Si ergo vel in puncto Ezech. 18
 mortis ingemiscat peccator, saluabitur. Fateor
 vera sunt hæc: imo incomparabiliter magnitu-
 do pietatis diuinæ mentis nostræ capacitatē ex-
 cedit, quū sit vere immēsa. Quod patet in hoc q̄
 peccantes tam diu suffert: tam longanimiter vt
 conuertantur expectat: redeuntes tam misericor-
 diter recipit: tam cito indulget conuersis: tātā
 gratiam influit eis ac si nunquam peccassent.
 Nonne infinitæ pietatis est opus hoc? Sed nō mi-
 nor est æquitas eius q̄ pietas. Et quos diutius vt
 pœniteant præstolatur & tolerat: non conuersos
 grauius detestatur & punit. Quod autē prophe-
 ta ait de gemitu peccatoris, intelligendū est vti-
 que de

DIONYSII CARTHV.

que de gemitu ex vera contritione procedente.
 Vera autem contritio ex uera dei dilectione pro-
 cedit, & ex odio culpæ, atq; affectu iustitiæ. Et sic
 ut testatur Hieron. necessaria est pœnitentia si-
 ue contritio quæ adæquet crimina, aut certe ex-
 cedat. Cui consonat illud Chrysofomi, Cōpun-
Chrysofo ctio est, quæ facit animā horrescere purpuram,
 optare ciliciū, amare lachrymas, fugere risum.
 Quum ergo hæc ita se habeāt: qualis esse potest
 contritio & gemitus eius, qui in articulo mortis
 confitetur & pœnitet: quoniam amplius viuere
 se non posse perpendit, imo si diutius victurū se
 consideret: confessionem differret. Formidā dum
 videt q̄ ex timōre seruili, & fide informi, ac pro-
 prij commodi, nudo intuitu contritio et gemitus
 illa nascantur. Nec est vera contritio: sed quædā
 attritio. Qui autem salubriter confitetur & pœ-
 nitet: oportet vt doleat de peccato, inquantū est
 peccatum, & dei offensiuum, seu diuinæ sancti-
 tatis ac maiestatis inhonoratiuum. Hinc ij. Ma-
s. Macha. 9 chab. Antiochus legitur pœnituisse, nec tñ mise-
 ricordiam inuenisse. Simile scribit apost. ad He-
Heb. 12 bræ. de Esau, Non inuenit, ait, pœnitentiæ locum,
 quanq̄ cū lachrymis inquisisset eum. Nullus er-
 go vana spe, et stulta persuasione fallat seipsum.
Hieronym Dicit nanq; Hiero. Hoc teneo, hoc verum puto,
 q̄ ei non bonus est finis, cui mala semper fuit vi-
 ta: qui dum sanus & validus fuit, deum offende-
 re non expauit: sed in mundi vanitatibus vixit.
Psal. 115 Preciosa est in conspectu dñi mors sanctorū eius,
Psalmo. 33 ait Psal. Mors vero peccatorum pessima. Hinc
Ancelmus quoq; testatur Ancel. Percutitur hac vltione pec-
 cator: vt moriens obliuiscatur sui, qui viuus et sa-
Augustin. nus oblitus est dei. Et Augusti. Non potest male
 mori

mori, qui bene vixit: & vix bene moritur, q̄ male vixit. Veruntamen de nullo est desperandum: sed peccator etiam in extremis ad pœnitentiam est hortandus. Interdum namq̄ fortasse contingit: quis rarissime, vt qui tempore sanitatis pœnitente neglexit: tunc pœnitendo misericordiã impetret. Nihilominus stultissimus est omnis viuens & incolumis, qui se tanto cõmittit discrimini. Agamus ergo quod tutius est pœnitendo & vitã corrigendo quotidie dum sani consistimus, cum propheta deuotissime deprecantes. Ne proicias me domine in tempore senectutis: quum deficiet virtus mea ne derelinquas me. Ecce enim nunc tempus acceptabile, nũc dies salutis, vt dicit Apost. Psalm. 70
2. Cor. 6:

De nobilitate deiformi anĩe sancte, deum feruenter amantis: & inestimabili vilitate animæ indurate, seu peccatrici.

Arti. XXV.

Væ est ista velut aurora consurgens. Cantico. 6
pulchra vt luna, electa ut sol, terribilis vt castorũ acies ordinata? Quẽ 1. Ioh. 3
admodum ait Iohan. Nunc filij dei sumus: & nõdũ apparuit quid erimus. Scimus qm̄ quum apparuerit: similes ei (s. deo) erimus: q̄a videbimus eũ sicuti est, hoc est, clare et imediate per speciẽ. Visio autẽ intellectualis fit per formã seu speciẽ intelligibilem, quæ sit similitudo rei intellecte. Nec põt similitudo illa rem plene presentare, nisi fuerit ipsi rei adæquata. Omnis autem forma, similitudo & species creata a plena repræsentatione diuinæ essentia occumbit, distat, et deficit infinite. Idcirco secundum Tho. deus videtur in patria, per Thomas
hoc q̄ ipsa diuina essentia vnĩt mentib, beatorũ loco